

NAŠA SLOGA

(POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.)

„Sloga za rastu naše stvari, a nesloga sve pokvari“ Mr. Peč.

— Uredništvo i odpravništvo nalazi se: VIA TORRENTE br. 12. —

Napodjelani sa dopisima ne šaljuju. Priponama sa plama šaljuju po 5 vč. svaki rodak. Oglasi od 8 rodaka stoje 60 novč. za svaki rodak više 5 novč. Ili u slučaju opotovanja uz pogodbe sa upravom. Novci se šalju poštom kao neposlato (osobno poslate) imo, prošimo i najbližu poštu valja točno naznačiti. Komu list ne dođe na vrijeme, nako to javi odpravništvo u otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarina, ako se ispravno napíše: „Reklamacija“. Dopisi se ne vraćaju ako se ne šaljuju. — „NAŠA SLOGA“ izlazi svakog četvrtka na cijelom arku. Novci i plama šalju se na uredništvo ili odpravništvo. Najbližjegovani listovi se ne primaju. — Predplata s poštarinom stoje 3 for., sa seljake 3 for. na godinu. Razmjerno fr. 50 i 13 za pol godinu. Isvan carovine valje poštarina. Na malo i br. 5 vč.

POZIV NA PREDPLATU.

Od 1. jenera počinje se najmanje jedna godina, što nam je naš list u ruke milog nam roda. Na početku godine valja da smo na čistu sa našim dužnicima i izvornici. Da uzmognemo drugim zadovoljiti, molimo sve naše dužnike, da učine čim prije svoju dužnost.

Posviđjemo ujedno sve naše dosadnje predplatnike, da se iznova predplatom oglašuje to da našemu listu i novih čitatelja pribaviti nastoje.

Predplata s poštarinom stoje za cijelu godinu za imućnije for. 3, a za seljake for. 2. Za pol godine polovinu isvan carovine za poštarinu više. Novce valja šaljeti u pismu, jer je prdrag, nego poštarinom naputnicom. (Vagila postale).

Više putah primamo novce u razne svrhe stoga molimo svakoga tko nam što šalje, da točno označi u kojju je svrhu.

Napokon molimo naše rođoljube, da nas u svem izvješuju što bi moglo naše čitatelje zanimati. Ako nismo uvijek svoja pričobila, krivnja nije naša već to, što nam neproostuju nikakva prostora.

Uprava „Naše Sloga“.

Rad istarskoga sabora.

IV.

Popitamo li se, što je istarski sabor uradio u posljednjem svojem zasjedanju na korist istarskoga pučanstva, to smo u noprilihi, što da odgovorimo. Poprimio je doduše nekakvo zakonsko osnove o šticionju ptiocih i dieljadi to o gojitbi i pašnji kozah, nu buduć to sasvim malo zasieca u

gospodarski život istarskoga pučanstva, to možemo mirno dušo preko toga proći. Spomenuti pako moramo, da nismo ni kod ovakvih gospodarskih pitanjah, koje nimalo nepadaju na politiku, našli nikakve podpore kod talijanske većine, koja se ja i ovdje pokazala našom noprjateljicom. Kod osnove zakona o dovoli za lov prodložio je zastupnik g. Jenko, da se lovnačka karta ili dopustnica izdavaju u zemaljskih jezicima, a ne samo u talijanskom jeziku. Ovaj, koji prosvjetljenoj državi, koja štjuje jezike i običaje svojih naroda, ansvim miravni i opravdani prodlog, nije našao milosti kod talijanske većine, to je bio zabadao. Proti tomu prodlogu naših zastupnika govorio je također o. kr. namjestnički savjetnik, upravitelj pučskoga kapetanata i zemaljski zastupnik gosp. Ellus chagg. Netrebna da dalje o tomu govorimo, jer taj jedini čin karakteriše najbolje naš položaj u Istri.

Što se istarski sabor u svojem posljednjem zasjedanju nije dosta zauzao za dobrobit istarskoga pučanstva, to se ja naprotiv talijanska većina odlikovala u svakoj egodi, gdje se je radilo na zator pravah našega naroda. Nenadano prodložio naš evridni zemaljski odbor ili junta saboru na razpravu zakonsko osnove glede dielitbe občinnah Buzot, Krk i Puntarj promdatih dielitbah nitko zahtjevao ni meću nijol Noima tomu dugo vremena, što smo u našem listu pobliže orisali svo maksimacije naših protivnika u buzetakoj občini to neželimo rečeno opotovati, nu izjaviti nam je pred čitavim svijetom, da se nije dalo našemu puklu občinnak buzetsku upravu u ruke, prom je ta občina, osim nekolicino njih, čisto hrvatska i prom je naš narod skoro

krvavim znojem izvojevno pobjedu kod občinnkih izborah. Razpustilo se zastupstvo a postavilo na čelo upravo poseban odbor talijanske stranke, čvo, tako se postupi s našim narodom u Istri! Nu zahtjemo protivnikom čvrstu vjeru, da nečemo nikad zaboraviti ovo u nebo vapijuće nopravice, nakošeno našem navoljnomu narodu! Svo, štogod može, išlo je na ruku Talijanskom, da za Boga nezavladna hrvatski jezik u buzetakoj občini. Kako bi onda povredili prorok u svojom listidu trubio svijetu, da je Istra zemlja talijanska? I opet kažemo „svaka sila do vremena“. Pred dvio godine tražilo je Lanišće svojo odočipljanje od buzetakoe občine, nu uzalud, jer je talijanska saboraka većina zabacila tu molbu. Sada pako kad su uvidili, da bi mogli dielitbom spasiti bar talijanski značaj buzetakoe občine, bez ikijega zahtjova odlučila je ista saboraka većina, da se Lanišće ima odoliiti, prom to pučanstvo neželji! Gdje sta gospodo ostavili politički moral il mislita, da ja u Istri svo dozvoljeno? Bit će tako, kad se što takva može dogoditi.

Slični odnošaji zavladali su i krškom občinom. Dok je vladala občinom talijanska većina, sve je bilo u redu. Sada pako, kad su pobjedili naši biruči, valja dieliti i oipati, namo da se sačuva talijanstvo grada Krka. Ova dielitba krško občino u dvio občino: Krk i Puntarj, nosamo da nije nikomu po volji, nego ona je također štatonosna po Puntaru. Ovi posljednji imaju preko polovica posjeda krško občino u svojim rukuh. Usljed toga, kad bi se ovo zakonska osnova glede dielitbe potvrdila, to bi morali Puntari plaćati nameta na porezo, koji bi se upotrebili samo na korist Kršanah!

našem puku najviše ukorenjena, poučavajuć uje-ino, kako sve ovisi od božje volje, koja upravlja prirodnlm zakonit, to se ovom il onom slučaju neltma pripisati nikakvo osobito značenje za budućnost.

Bog dao, našle ove riječi dovoljno odziva.

I. Trinajstorica kod stola ili na okupu.

Broj trinajst smatraju mnogi nesretinim, jer je kod posljednje večere bio Juda Iskarijot trinajst. S toga govore neuki ljudi, da kad trinajst osoba sjedi za istim stolom, domah mora netko od njih umrijeti. Ništa ne može dovoljno opravdati ove mislonje, a o t m će se moći svaki osvjedoditi, kad pomnijivo bude promatrano ovaj slučaj. Jer se pametnomu čovjeku ne pristoji, da na sva usta trubi ono, o čem nije sam osvjedodjen, oslanjajuć se jedino na onu neukih: „Tako ljudi deju (govore)“. Isto se velli: Trinajst dan mjeseca je također nesretan i u tom danu ne smije se nijedno djelo započeti. Da bi se našio ljudi, koji bi si uzeli toliko skrbi i pobrojili nesreće, koje su se dogodile toga dana, pak poslije od drugih danah mjeseca, zaista bi opazili, da neltma nijedno razlike nitli

Gdje je tu pravdnost? Nu uzalud nam je o njoj govoriti, kad se radi o talijanstvu Istre.

DOPISI.

Iz Krasa mjeseca jenera. — Gospodine Uredniče! najprije Vam želimo sretnu novu godinu a namanje narodu, koga branite. Oti mala nas je ostavio gorke uspomene g. Šestana, ni, u koliko se mi pri tomu veselimo, u koliko se protivna stranka, kojoj je on služio, štioati. Krasanu li Vam je poslao tužbu taj dolja sudu proti našem g. plovanu. Takva ština može namo jedan Šestan udiniti. Poznato Vam je, da je isti gospodin prošle godine obtužio jednog svedočka, da je taj dignuo ustunak. Šestan izabav tada iz kršme, pošio na patrolu, na ahvati svedočnika i pavezao ga u hutišlonu. To Vam je hito i ovo godine udinili, uvijek tražeći tomu priliku, ni na njegovu žalost je nije mogao naći. Sada tužilo je župnika, da je udario na njega. Galoruk župnik udarili na bajonetu, to nije štala, to je više no lavsko srce! Da će g. Šestan odgovarati za ovakovu sramotnu tužbu, neltma dvojbe.

G. Šestan je bio prvi zvan na izstragu u Buzot pak njegovi svjedoci, a tek 10. decembra, kada je najhuje vrijeme bilo što ga god ove zime pamtimo, bio je zvan i g. župnik. Neuređa je htjela, da bješe upravo ono dane bolan, to nemože doći za onda, ali da će doći, št m ozdravi i kada bude ljepto vrijeme.

Najbolnom dođe ubogomu župniku od sudca kroz veleč. ordinariat poziv, u kojem mu se kaže, da je počinio zločin nupram g. Šestanu. Prijatelj g. Šestana, kao neki pridobitac S. trubio mod narod, da će ovih danah župnika žandarim odjeljat vezana št. Na dan 30. decem. bješe takojfor vrlo nepovoljno vrijeme, hura i sneg, da je sve po Krasu kamenjo lictlo. Ali junački naš župnik nije se bojno svega toga. Hrabro pošio na put, i sretno se

medju 13. nitli 20. nitli 27. nitli medju nijednim danom mjeseca, jer su svi dani božiji i znano udredjeni, da radiuju a ne da benčarimo i kojekakvo bedastoe izmlitjemo.

2. Petak.

Petak je nesretan jer je taj dan umro Isukrist. Svakako je za jednoga kršćaninu jako nerazumno, da smrt Isukristovu smatra ostnušnjucim dogodiljem. Pače, ako bi došla bio petak od kokova važnosti više nego li ostali dani, to bi on morao sretno djelovati, jer nas uči sveta orkva, da bez smrti Isusove, nebi se spasilo nijedan čovjek.

Rad straha pred petkom mnogi od njih započnu li svrše prvi dan il siladedni, kojigod posao. Postavimo ovaj slučaj:

Od dvojice njih da jedan prodaje a drugi da kupuje. Obojica se ustručavaju sklopiti pogodbu u petak, jer je to vele nesretan dan, jer posao nelt bio dobar. Mislitmo pametno!

Što se nečemo namljati tim ljudem? Ako je petak doleta nesretan za jednog, bit će sretan za drugoga. Dakle gledajte kamo se dođe s timi bedastim nazorit

PODLISTAK.

Praznovjerje.

I.

Današnji brojem pošlimjemo niz podlistak, u kojih ćemo predoditi, kako si naš narod u Istri i na otocih predstavlja nekogo pojave, koje si razuman i prosvjetljen čovjek posve inače tumači. Ovim namjeravamo sakupiti materijal budućemu našem kulturnomu povjestačaru i ujedno narodu odvratiti od često pogubnih posljednih ludog tumačenja spomenutih pojava. Molimo ujedno prijatelje našeg puka, da šaberu silčna i druga tumačenja o praznovjerju u raznih stranah Istre, te da nam to dostave a mi ćemo sve, što bude loto vrijedno, dragovoljno priboditi. Napokon opetujemo želju, koju smo drugom egodon izjavili, da se ne zaboravi na sakupljanje našeg narodnog blaga, t.j. narodnih pjesamah, pripovjedakah, rugalcah, poslovičah, zagonetkah, raznih običajah i običa svega, što označuje naš narodni život. A sada eto nas kod praznovjerja.

Ima neukih ljudih, koji skoro svakomu dogodjaju il predmetu, pa bio još neznatnij, pripisuju nekakvo osobujno značenje u to većinom bud il straha il nade. Medju ova smičesna nagadjanju spada n. pr. ako tri-povast osoba sjedi za jednim stolom, to znači, da će dostora netko od njih umrijeti; u petak ne valja započeti nijedno djelo, jer ne će poći za rukom; ako pada svieća, ako se naše igle, ako se razbije zrcalo, ako se postavi nožave u križ itd., to sve uvijek znači nesreću.

Mnogi očekuju kogagod, da će im doći u pohode ako lagajica praska; isto kada praska stonj od svieće, nu predaleko bi zabao onaj, koji bi hito sve ova potankosti opisati iz kojih neuki i bedasti ljudi orpe svoja luda nagadjanja. Koliko su takovi nazori nerazumni a podjednol i štetonosi, avakl će pametan uvjšteti, koji bude ikoliko trižno sudio; a opet a druge strane nije uzaludno i naša vjera oduelila sviko praznovjerje, jer se nerlecko iz njega poradjaju velike pogriješke, a i kadkad goren izlođni. Noša je namjera ovimi crticama iztknuti u kratko, u koliko su neosnovana ona praznovjerja, koja su u

Istog večera povratil. G. sudac, koji je toli željno čekao župnika, nehotice imati s njim posla. Došav župnik u sobu g. sudca, on ga je zlovoljno primio, uzme iztranečane aplice, posla pisara, da ide g. sudcu Meštrovu, da župnika izpitaju. Ovaj toga nehotice jer da je g. Petronio Sestana i njegove svjedoke izpitao te da mora doštedno i župnika izpitati. Nakon duga ugovaranja, morade staro g. Meštrovom izpitati župnika.

Trajalo je do 3 sata skoro posle podne ovo izpitivanje. Suv Buzet bijaše zabrinut onoga dana, kako će izpasti izpit. — Svakim danom dolaze drugi dokazi, kako se je Sestana grozilo a sada se je doznilo od dviju osobah, da je ovaj župnik i bajonetom pretio. Medjutim nas tješ, da je g. župnik sve iznesti na svijetlo, pa da mo viditi pravo veselje u Izraelu.

Državno odvjetništvo ima bogat materijal protv g. Sestanu i to još od god. 1884. t. j. tužbu ciele obšine od 23. Avgusta 1884. na c. kr. kapit. i tužbu 10. augusta 1884. na oružno zapovjedništvo, pa tužbu na c. kr. kapitanat od 24. okt. 1885. i iztrgu dovršenu kroz c. kr. državno nadovjetništvo u Tratu.

Tamo će se lišiti dokazah nađi. Da vam još javimo ovo. Razno se je glas, da su gg. i preko Uške prišločija nađim šarunjukom u pomoć, a medjutim da je i neki vitez, koji da imade naboga g. župnika davno na zubu. Sada da ga je poukorno tim, što ga je potvorilo, da svuda g. župnik buni narod. Mi znamo, da se je u nekome kotaru Istru i prošle godine bunio narod i naboga g. župnika nije tako bilo. Ti vitezovi morali bi najprije domu pomesti a tad tekur idi pred tuđu vrata. Mi se razumjemo, zar ne g. vidože?

Iz Voloskoga, 30. siječnja. — Volosko je već desetak godina u njelo kotarske političke oblasti, katoličkoga suda i drugih uređah a protiv državnih, pak je u njem lipe broj činovnikah, koji ljudi mnogodružno, dali su mu više nego šta drugoga, talijanske lica. Ima u njem i branovlastnikah, pomorakli kapitanah i u obće gospode, tako da se nevolji uzalud čnu Volosko po gospodarstva. Nije čudo, da su stanovništvu želio imati u mušku takovih žensku školu, kua ju već i mnoga druga mjesta u kotaru imaju, da njih ne tako mogu i hđari naučiti ono, što je ženstima dan danas potrebno. Bili bi ju stalno i dobili, da njoj nebiyah protivni obštinski nastojelno, obštinsko zastupstvo u kojem se je pred nekoliko vremena nedostojno, urumio izrazilo protiv učiteljah.

Došao je nu Volosko i nastanio se u njem neki gospodin buran a gospodjom gospođom, te on skoro razapuo mreže, da utvori privatnu žensku školu. Hoće je raditi k mlat i u obće k službi hođoj kazno se dobiti katoličkom, prijateljskim svećenikah i Hrvatih. Svećenici i Hrvati bili su svi zauzeti za njega. Ko čloju ko djelom pomogao ga je u njegovoj namjeri, tim više što je on govorio, da je pučanstvo slavensko i da škola mora biti slavenska. Neki upisali i novcaah, drugi su ih posudili, da uzmogne zidati školeku zgradu. Škola se je otvorila, davna želja dobro mladeših Volosčakah se je ostvorenla, u školu su svi svoji djevojci stali. Jedni su njim se djevočice u obće što nauče; drugi da će se podučiti u hrvatskom jeziku, treći u talijanskom, četvrti da će njim se i njemački naučiti. Više manje svi su se poverili, a najviše oah, pomoćju kojih je g. baron nastojao ustrojiti školu: svećenici i Hrvati. Škola je pretežno talijanska, hrvatski jedva se je podučaje, njemački se mađa. Izuzmeš li po koju pjesmu, koju se djevočice u bud kojem jeziku nauče, da uzognu figurirati kod izpita, napredak je slab.

Oni koji imadu djevo u mužkoj i ženskoj školi, najbolje uvijčaju, da je napredak u prvom mnogo bolji. Dok njim se je lani još obćevalo, da se i druga učiteljica dadi, pak da će jedana hrvatska i druga talijanska podučavati i da će se tim po-pjesmi obćeniti napredak, još su ustrijeljo šikili. Ali ljetos, kad je u istinu druga učiteljica i došla, i ostro ipak prijašnji kaos, nrmilju protiv školi, nrmilju tim više što moraju za nju i plaćati. Same mješedolne moraju plaćati i pol for. za svaku djevočicu, i to u početku, polazite pak školu ili ne, bite zdravci ili boine. Uz mjesečninu moraju plaćati razne namete: za crnilo, kredu itd.

Nego kad bi djevočice i uvijek polazile, kad nebi rodileli nikakvih nametah plaćali, uz samu mjesečninu, oni rodileli obćinari su s tom školom na velikom guštitku. Za svaku djevočicu plaćaju 1 fr. i pol na mjesec, u deset mjeseci čini to 10 forintih. Za 8 djevočičah plaća se na godinu 8 putah 15, što čini 120 forintih. A za taj novac, što se ga plaća namo za 8 djevočičah mjesečnine, za 120 forintih,

mogla bi obćina imati žensku školu. Ona plaća školeka namete, pak, imaju dovoljno djevo, ima pravo na učitelju. Nebi trebalo drugo nego prokribiti školu u sobu i stan za učitelju. Sobe bile stalno našle za 80 for. godišnjih, učitelji bi se dala stajalina zakonom propisana 40 for. što čini 120 for., svotu koju se plaća došad za 8 učiteljah, kako smo proračunali. Sad neki ljudi obćinari računuju kolika je za nje šteta što imadu privatnu školu, da njoj se Bog stinli, a nelm: u javne uređene pučke škole.

Svemu tomu možemo još dodati, da dok je g. baron ustrajao školu, dok je obćio sa svećenici i Hrvatih, dotle nisu bili prijatelji sa g. kapitanom ili bar se nisu takovim kazali. Otkad je školu ustrojio, otkad se nije sa nekimi svećenici najljepše pozio — tako bar mi obćini ljudi sudimo, možda su baronah i grofovaški nazori drugđiji — odatu su se gospoda sprjeljeli.

Koliko je istine u glas, da je ta škola malo šulferajna, neznamo. Na postupak blagorodnoga barona i blagorodnu grofice s dvimi stromašnima ženskim kod dograđjanja školeke zgrade mogli bi se drugom prilikom vratiti. Za sad već velimo, da taj postupak po nazoru nas obćinli ljudi nije najljepši.

Pogled po svijetu.

U Tratu, 27. jennra 1886. Carovinskomu vijeću otvaraju se opot sutra vrata na novo snajedanje. Kao što smo kanali posljednji put, otkrivati nam je burnih jednolihi, osobito prigodom razprave o proradumu, razvit će se iznova borba o jezikovnom pitanju a potaknuti će ju sami njemački liberali, koji se smutuju ostalim austrijskim narodom zapostavljeni, prem su još uvijek na užtrb ostalih narodah vladajućih. Očekujemo i od naših zastupnikah, da će se življe no ikad do anda zauzeti i za biedno Slavvano Primorje, koji još uvijek bledava ođokuju, da okuse i oni plodove toli hvaljenog programa ministra predjednika, grofa Tauffa-a.

Zemaljski sabori zaključili su svoja zasjedanja. Najduljo su zasjedali sabori galicijski, kranjski i gornjo-austrijski. Osobitim uspjehom namože se baš pohvaliti nijedan zemaljski sabor, jer nobijaše skoro u nijednom pravo jednodušnosti i slogu te je naravnostno pitanje igralo većinom svuda glavnu ulogu. Zalihože neima nado niti za budućnost, da bi zemaljski sabori mogli blagotvorno dielovati za pojedine zemlje u svojem uzkom djelokrugu jer čo, dok se nevede svuda ravnopravnost u zemljah sa mješovitim pučanstvom, uvijek nastojati zapostavljeno i čudono stranko, da se i njihovim pravdnim željam zadovolji. Radi toga trošiti čo i nadalje pojedine stranke svojo najboljo silu u borbi za ravnopravnost, to dok njim se u tom nezadovolji, neima izgleda, da bi se mirno i triezno razpravljala gospodarstvena pitanja, na kojih boluju skoro sva loka pokrajina.

Austrijski ministar bogoštovja i nastave, g. Dr. Gautsch pohodio je česku priateljskim Prag, ta je — kako javljaju tamošnji listovi — obašao oba sveučilišta i nekoje česke i njemačke srednje škole, da se osobno osvjedoči o napredku i o raznih nedostacih na jednom ili drugom svakom zavodu. Hvalovredno je svakako, što sam ministar nadzorio školestvo a mi želimo samo, da bi se potrudio i u našo strane, pak da vidi, kolika nam se krivda čini u struci, koja je njemu povjorena.

Izbori za tršćansko zastupstvo jesu napokon dovršeni. U subotu biralo je 1. tielo, a izabrano je 10 vladinih pristajaših i 2 kandidata progressa. U nedolju birala je okolica 6 zastupnikah a od ovih pripada slovenskoj strani njih petorica, a česti, koji je kandidirao na svoju ruku poduprt tršćanskimi talijanaših i vladom nezna valjda ni sam, kojoj će sestranci pridružiti. Taj novi zastupnik je g. Crisenzat,

koji se je nedavno odlikovao u istarskom saboru tim, što je izdao svoje drugove i birao, pristupiv odlučno k talijanaškoj strani. Slavoni Trsta i okolice neče dakle nit najmanje žaliti pridružio se taj najnoviji političar ma kojoj strani jer, kako je jednom pod nogo bacio zadanu rič, učiniti će isto opet čim mu se pruži prva prilika. U novom zastupstvu zasjedati će dakle 38 progressistah, 10 ili 11 vladinovačah i 5 Slovenacah. Službeni listovi, koji se nomogu jošb snadi radi izbornog poraza, bacaju sada svu krivaju radi toga na Petra i Pavla a neče, da potražo pravi uzrok ondjo, gdje ga svatko drugi rukom pipa.

Hrvatska regnikolarna deputacija razpravlja o povriedah nagodbo od strane Madjarah; to čim stvori svojo zaključke, sašat će se sa madjarskom deputacijom, da njoj predloži svojo zahtjave. Predstojnikom bogoštovja i nastave imonovan je svoučilištni profesor, g. Dr. Spavca.

Ornogorski knez Nikola nalazi se ovaj par u Parizu, gdje je proljušor pohodio ministra Kravcinata.

Ovih danah imadu se sastati u Bukareštu zastupnici Srbije, Bugarske i Turske, da utanačo pogodbo mira. Srbski ođalnik Mijatović odputio se jur u Niš a odavle u Bukarešt, gdje će zastupiti srbsku vladu. Novino pišu, da je mir skoro gotov izmedju Srbije i Bugarske nu za to navlačo se nad Grčkom sve to tamniji oblaci. Grčka vlada oboružava neprostanoc novo čsto te načo da ista čuje o razoružanju, kao što su to velovlasti zahtjivali. Radi toga groze se Englezi silno Grčkom, koji reč bi da su već na svo pripravni.

Englezka kraljica otvorila je parlamonat priateljskim govorom, u kojem se obaziro osobito na istočno pitanje i na irako odnošaja, koji su danas za Englezku vrlo nepovoljni.

Njemačka oboružava nekoje brodove, koji će krenuti u grčko more.

Franina i Jurina.

Fr. Si bil ti pozvan na kapitanat Voloski pasanu subotu?

Jur. Ne, aš nisam tabelar, po ča k! mane tamo zval?

Fr. Puntl ča te nevoljne tabelare, nego mi povej, ako si bil na tunac pozvan na kapitanat?

Jur. Ne ja, ča si ti?

Fr. Ja sam dobil poziv i sam otel pod videt, da su morda failli kad su ono napisali, da će bit tanac va kapitanat pak sam dozna, da je to prava istina i da je bil tanac bač va onaj sale, kade su nas za solidita zeli.

Jur. I kade nas je pok. Poldo zganjal »marš na kamazur.

Fr. Kapo-balarin, da j' bil sam kapitan i neka polka, da će se anda zvat kako i on.

Jur. Ja bi volel, da bude marš.
Fr. Bi i ja.

povej mi malo, kade je ona groda al stožer a bandrom?

Jur. S grodom je neki gospodin raklju kupal a bandru su spravili mej staru robu, zaš da ju je komunu daroval naš presviti ocar pak da ju valja dobro čuvat.

Fr. Tako ča nimaju gospoda beči za jeder- notl stožer?

Jur. Kako čaš da imaju, potlo ki su razdili komunalni od jenaga kapitala od 15.000 forinti nemoru špendati 25 forinti za novi stožer.

Fr. Morda se pak ki boji, da mu nebi vitar stožer na glavu bitil?

Jur. Da je ku lipija bandira ali ona
Fr. Dosta, dosta.

Različite viesti.

Zadužnice sa god. Dobrih w Zanile. Nemožimo premućati, da vam se g. urođiče nejavnimo iz ovog zabitnog al važnog po Istru mjestanaca. Tuga i žalost nas obuzima, kada gledamo kako se svakim danom neprijatelj oko nas umnaža. Sve silo napinja protv nam, a mi sirote jesmo ostavljeni, te nelimamo nikoga do visokih nehošah, koji bi se za nas zauzeo. Ono što nam je milo, to se proganja i ruši, bilo pravdomo ili nepravdomo. Nego pućtilmo to na stran, dok vam više o tom nejavimo. Na eron nam leži na dunnah, da vam dojavimo kako smo obavili ovdje uspomenu na smrtiniku nikad došta oplaknog biskupa Dobrih.

Kao prošle godine tako i ove mukić glas zvonovih već u protivodjele nam navjati tužnu sa nna uspomenu, prošlostnu uspomenu, t. j. godišnjicu smrti promiloga i nezhoravnog Jurja Dobrih. Žalostna je svaka zvonovah odgovarao je našoj žalosti. Naroda se skupi u orkvi velika množina, te bi skoro dubikom puna crkva, jer je već prvu nedolju bil narod na ovu žalostnu uspomenu vrudom molitvom pripravljen. Ošć je za mrve započe za nezahoravnoga biskupa. Pak je grmo sve to više tako, da se je crkva posve napunila. Sv. misla započe, ali nosvri bez uzah, Pak sa svojim svećenikom plakao je nad toli težkom sućbinom, koja ga svuć smrtju velokog nam muć.

Ohi! da nam je dunnah naš promil Juraj živ, zalito nebi bil ovako od svakoga ružen i zlostavljen! Pokojni biskup uvijek nam je u uspomeni odličko je tužan gordi udarac protvpu u Lanšladi u prigodnom znanju kizine, gdje je na svojo žalost vodio život, ubogoga svećenika g. Zamlića, koga skoro njemu na običaj munja ubi. Taj sludaj dao je strašan udarac nezahoravnomu biskupu, pa i sam na rastanku odnvia reče: »Bog s vami, težko da se ikad vidimo više, jer ovaj sludaj dao mi je smrtni udarac. Na žalost našu i svega nam roda obitavalo se njegove riči. Pa kako da noplacemo za takovim postrom?

Sav puk plakao je pod sv. misom rad tolikog gušitka a niti prevredni gospodin župnik nije mogno od tuge pjevati sv. mislu. Kad nemožimo inače, štujemo bar ovako uspomenu nezahoravnog biskupa. Narode mi, znaj da ovaj kado toliko štujoš, dao je sve što je mogao za Tebe. On je živio samo za Tebe. Bilo ti je prijatelj i dobroćinitelj, brat i svetitelj. Nije se stramio Tebi jer je i on potakno iz proste kolibe kuno i Tebi. Žrtvovao je sve svoje za Tebe. Rode mi li svota neka Ti bude uspomena na takova muća.

Nakon dovršene sv. misle narod se suznilma ođima razlišao i još žalostno: Bog te pomiluj mil biskupe. Moli se za nas Svevišnjem, da nam ublaži naše jade i nevolje.

Nesreća stigla je ovih danah ovdšnjeg trgovca i rodoljuba g. M. Polića i njegovu obitelj, kojoj je nemila smrt ugrabila čestitu staricu majku odnošo punicu, gospodju Franču udovu p. Trstić. Pokojatelj vječni pokoj a razvijenjo rodbini našu iskrenu sućut!

Hrvatska čitaonica u Kastvu priredjuje za due št. t. mes. družvenju zabavu sa sljedećim programom: 1. Predstava (Što žena može; Jurković) — 2. Pjevanje. — 3. Tomčola. — 4. Ples. Ulaznica za osobu for. 1. za obitelj for. 1. 50. Darovi primaju se sa zahvalnošću. Čisti prihod namijenjen je dobrotvornim svrhah.

O občinskih izborih u Poreču pišu nam od tamo: O netom minulih ovdje občinskih izborih bijaše u kratko obavješteni. Svako rođoljubno srce se je ljude kucalo, gledajući onih danah, kako je naš kmet stalan i nepokolebliv postao jer znao, da gospoda ne mare za njegovo dobro. Bilo je u Poreču kako i drugdje, onih danah skoro toliko talijanskih agitatorah koliko i birača, ali ovaj put, i to je karakteristično, nije bilo ni otmenijoj gospodini niti istim »šlorom« moguće zavesti vrle naše birače. Bojali smo se, da će se kmeti na samom biralištu razdvojiti. Stranka građaka, koja je s kmeti složna bila protiv vladajućoj stranci i da izbora htjela je još dva građanina avratiti među kandidate trećega tjeila. Bilo je to dakle, kako su sami kmetovi kazali, očitno prevarstvo. Ali sasvim tim ova listina je pravišana, kao i ona »del bianchi«, je propala u III. tjeilu, a ostala ona prva. Kažu da se je ovaj put komezar držao strogo izbornog zakana, te da je nekom prilikom kazao: »da on hoće, da se strogo po zakonu bira jer da mu nisu dragi protesti.« Bilo se je »jedu dana i noć do ujutro. Pomeniti »neuspješnost« iz Novogorja je i ovaj put pao u ruke žandara i to zbog javnog pedkupijivanja, nu kašnjenja je nanihan na stohodu pušten.

Uzbuđilo je ovaj put bilo osobito gospodu, što su mnogi građani »supadori« glasovali a »bionci«. Čulo se je onih danah od ljudi po gradu pa tiod po kojeg gospodina »not non volemo che ne venga a comandar achilave«. Marko bi hotio nekakvom umjetnom koprenom pokriti gradsku neslogu, ali ovdje je zbilja prava nesloga, koja nastu rad zadnjih izbora još veća. Dakle ipak je naša stranka u trećem tjeilu nadvladala. U II. tjeilu je teško za sada da naš prevladaju, jerko u tom tjeilu imade i mnogo građanah. U I. tjeilu su većinom građaka gospoda. Marko se hotio ovaj put pohvaliti u svojoj »šlabi«, da su izbori prošli mirno, »bez buke i navijavanja na birače, nu i ovaj put: osobito »debelo laže«, jer je nekolicina naših birača iz Varvarih bilo baš hajdučki napadnuo, od pokupijeno svjetlo u utarak veder, t. j. drupit doz lahara, tur su jednoga udarali bili na zemlju svitili. Možda čoto se čuditi, da smo gori staru stranku nazvali »blanchi«. U gradu su nazivali stranku talijansku »blanchi« a onu našu »noria«. Htjeli su jadni pripredobiti svoju neslogu u onom sredovječnom »italije«, minid uvjek na sveti Kanan li obudući zemlju, Svedenstvo u gradu nije bilo, nu dvojica Talijanah. Što pišu »šlaba« o T. pivovaru u Šb. letitilo je. Spomenuti čoto napokon i to, da je dično i da našo hvalovredno, da su se taj put poneli baš junacki, prem ne predvođeni od njezineg popa »oranzoorato«.

Ovo je dobar znak a gospodi opomenu, da može i njihovoj slavi biti jednom kome. Našim čestitim biračom, osobito vojijum naš bratuh: živili!

Društvo sv. Jeronima. Upravljujući odbor društva sv. Jeronima u Zagrebu izabrao je u svojoj posljednjoj sjednici svojim predsjednikom na mjesto nezaboravnog Gajdoka, pred. g. kanoniku Budlečkog, čestitog svećenika i rođoljuba, koji će zalato stidjeti u svemir stopa svoje prevriednog predstastolka.

Gospodarska zadruga u Kastvu. Ovih danah obdržavala se u Kastvu prva skupščina gospodarske zadruge u Kastvu. Prem nije bila stvar dostatno objavljena, pristupilo je odmah preko 50 gospodarah k zadrugi, što nam jamči, da se naši kmetovi za gospodarska pitanja zauzimaju, te da se žele okoristiti umnim gospodarstvom, što je temelj narodnomu blagostanju. Koliko doznajemo za sada, izabrao je predsjednikom gospodarske zadruge zemaljski zastupnik g. Dr. M. Laginja, koji nam je najboljim porukom, da će zadruga pod njegovim vještim i mudrim ravnanjem liepo napredovati.

Pićansko zanovetalo uzliče. Naši dopis iz Pazinščine, zatim otvorena pisma g. naduštetja Nežića predložili su jasno, kako su postali nemiri na Pićanščini, što ih što jth je izazvalo, u obće, kako su počeli i svršili. Pićanski pliskar poročke »babe« poznati predsjednik osaklaska društva, izkrio je u svojih

dopisih ove činjenice tako, da padne svu odgovornost radi nemirah na tamošnje naše prvake, osobito na g. učitelja Nežića. Kad ga je pako ovaj oloventoni »pieml« u jesanac zatjerao; stao se on vriliti i sviliti kao crv pod nogom. Neznajući kud ni kamto, priznao »šlor Bepo« u predposljednjoj »babi«, da je bilo svega i svašta, nemirah, bune i množivo ljudih, koji su došli u letu kuđu u kojoj stajuje i g. učitelj te da su mogli jedino kod njega biti, ali straha nemože kazati, što su tu radili ni što njim je učitelj kazao. A moj stromašni »šlor Bepo« zar si spao tako nizko, da nemože nadi niti jedne osobe među tolikim množtvom ljudih, koja bi ti kazala, što se je govorilo kod g. učitelja? Zainta liepa svjedodba za tui upliveni i važnu osobu, kao što je »maži-kartus« poročke babe!

Al »šlor Bepo« sve to mnogo nepođe, već će da mu junacko srce od tuge pukne što nonalaz među obtuženim i g. učitelju, komu radi već mnogo godina o glav. Ta on bi u svojoj velikodušnosti odmah opratio svim obtuženim seljakom, samo da mu je zakvačiti »nožkogac« učitelja. Ova narretnik neda mu stroti mira ni po danu ni po noći jer ga i tu mu vidi, kako »bunt« kmetova proti tajnim i javnim spletkam »šlor Bepa«. Dad amilujto se za Boga mu koji od vas, koji ste se dogovarali sa učiteljom pa potrdite »šlor Bepu« i kašitomu, da ste bili omotvori štavu hunu u prvi da je imao pat »onakli« presidenti. (Bi ga škoda dok nebudu u Pazini izbori jer tamo rudi obično takovo memo u bilgole. Op. slagaru).

G. Nežić okrasto je pićanskoga lažljivca otvoronim načinom takovim li moni, kojih pošten čovjek nebi smio oostiti ali pićanska kukavica, dohote kože kō što jst — nelma srčanosti da ga rad toga pred svu pozovo već oral i kleveče i nadaljo znađu, da bi ga g. učitelj jedino pred onu porotu pozvali mogao, gdje se kod javnih raspravah aprilra na patriotizam porotnikah, nipošto na zakon, duževnost i pravednost. Crni dakle i nadalje silvati »presidnto« koliko ti drago, ta tvoje amrad apada uprav tako, gdje ga ti silašok. Stvoraj, kojim je zaat poštene mužovo orniti i donuolirati, a pozvani rad toga nu radni, noimaju obrana da to dokaži, niau vriedni za drugo nego, da se ih prezire.

Narodna štitonion u Maresigju. Audienli kotar Kopar, nastonovila se nedavno te broj već nada 80 člana. Ovo novo narodno društvo u našoj Istri pripredaju već za dno 28. febrara t. g. društva za zabavu an obilnim program, čemu se mi od ora venimo te ujedno našim rođoljubom u koparskom kotaru tople preporedimo, da svim silvni podupru rođoljubno nastojanje štitonionarah iz Maresigju.

Hrvatski dom u Kastvu. Šu venajem doznajemo, da su naši rođoljubi u Kastvu kupili krasnu kuđu od gospod. Barkovića u narodne svrhe. Kuđa ova je na vrlo liepom mjestu a pogled s nje uživa se na hrv. Primorje, naše more i otoko te izatodu Istru upravo divan. U ovaj narodni dom, uz kojeg je vrt i zeleno, amjostiti će dični Kastvalci svoju štitonion i biti će stišćenom svega narodnoga života. Čestitajući na tomu našim prevriednim prijateljem u Kastvu, napose čestitomu g. predsjedniku »Štitonion«, želimo od srdca: da Bog blagoslovi!

Hrvatska štitonion u Omišlju. U krahom Omišlju, na otoku Krku slečili se tamošnji narodni prvaci, da osnuja hrvatsku štitonion. Odlučeno učinjeno. Privremeni odbor sastavi pravila, koja se jur nalaze kod namjestništva u Trstu radi potvrde. Hvalimo iskreno poduzeće rođoljubih u Omišlju u koje bi se imali ugledati mnogi naši prijatelji širom Istre. Na noge rođoljubih Neizpričavajuće se nišim, jer uztrajnoću, dobrom voljom i pravom ljubavi do naroda, može se sve. Gdje Vas je malo prosvjetljenih i uštenih a Vi povuците u svoje kolo nauke i zapušćene pak će Vam biti veća zasluga kod Boga i naroda.

Vazam ih Uskra zapada ove godine na najzadnji dan, koji je tomu velikomu blagdanu po erktenih propisih odlučeno, te je 25. aprila (na Markovu). Po tom se ravnaju i ostali blagdani tako, da Tielovo se žasti na Ivanju (na 24. junij) a sreda pepelnica pako na 10. marča. To

se egađa-jako-rjednok: jurva: 150: godlnoh nije toga bilo i nado bili do 1943. Bilo pako isto tako godine 1014, 1109, 1204, 1461, 1640 i 1699 zatim 1794 i do bili 1943.

Slovenski Narod br. 20. od 28. t. m. imade dopis iz Trata, u kojem govori o posljednjih izborih u Tratu te ih bica oštro novog zastupnika g. Kiščanca i bica vrlo tamnu sjenu na njegov privatni i javni život.

Pozor-Sloboda hrvatski politički dnevnik, izlazi u Zagrebu, nisu amjeli u našu polu države jer njim je austrijaska vlada uzela takozvani »Postdebita« t. j. pravo, da nemogu u došleue zemlje kano ostali žosopolci. Od nove godine prionitelo je »Pozor« svojo ime te se raznašilo suda pod novim nazivom »Obzor« po cijeloj austriji, dakle i u naše strane. Stoji for. 18.

I kod »Slobode« nastala je od nove godine u toliko promjena što izlazi u vedno obliku, a od 1. febrara t. g. mjenja i ona ime te će opet moći pod novim nazivom »Hrvatska« i sve pokrajine zastupane na carov. viedu. Stoji for. 18.

Stranka prava izdaje sada tri dionopis (a) g. politički (Sloboda), zabavno poučni (Balkan) i kuljivo-udjeljni (Trice), za koje doprinimā silvni Hrvatoh te je i vriednu, da ju svatko po mogućnosti podupru.

Pravo rođolubje. Domojuzna liga narodiških Hrvatoh saključila je plan, li svim krakim zastupnikom u engleskom parlamentu (ima ih 83) stanoviti avotni i to svakomu po 1000 dolarah, tako da ovi, branedi prava Irake, nebudu morali naimati englesko zlato.

Ukradeni dragocjeni rukopis. Kako se javlja iz Perugie, ukraden je ondi dragocjeni rukopis Cloro-nova djela »De offitia«, to predan nekomeu engleskomu u njemodnomu bibliofistu za savih 600 lirah. Talijansko obilisti razpudilo su nagradu od 10.000 lirah onomu, koji dolikže, gdje se rukopis nalazi.

Rusi na moru. Englesko vojničko novino »Army and Navy Gazette« upozoruju englesku vladu o velikih ruzkih prilivnih na moru. Rusi su utvrđuju Svoborg i Novorosijsk, pomnožešu broj brodova i u obće kano da se spremuju nu valk pomorski rat.

Gradjanski zakonik za Crnogorju. Prof. dr. Baltazar Bogički, koji je posljednjih godinah radio na novom gradjanskom zakoniku za Crnogorju, došao je prije nekoliko danah na Rieku, gdje je boravio crnogorski knez Nikola, te mu je podastro poavo dovršeno djelo. Knez odobrio je Bogičičev rad te će novi gradjanski zakonik odmah u zemlji uesti.

Gospodarske vijesti iz Moščonionah. Ovdje nas je od maln do tri puta pokrilo snieg i to sve do mora. Zima bijaše dosta oštra te je naškodilo mnogo maallnima (stabiljkum) a radi nepovoljnoga vremena jošu niau svi potrgali maallni. Ujje do bili dobro a i srnje daje dovoljno ulje. S toga preporedite u olo-njonoj »N. Sl.« moščeničko ulje.

Vina je bilo malo a nolan ga više skoro ništa za prodaju. Zita je bilo malo (mnogo ga nemože ovud ni biti); kapuzni, krumpira i mrkve bilo je po srednje. Pa-saljaci je samo pojedini štogod imao. Ljetni, janjski i zimski vjetrovi su mnogo škodo počinili na drvetju, imenite na maallnima. Rijari bijašu malo sretniji prošle g. 1885. Ujbari li 1884. Vremena za poljake usjeva su većinom nepovoljna; a delom se zastalo. Kužni holostih nije bilo Boga hvata prošle godine. Voloski liečnici niau od Bercedonih i Moščonionah dobili niti za kavu. Naši ljudi ldu vaporidam ljeđiti se na Rieku. Niti na obične bolesti niamjemo se potuziti. Na životnjajah nebijahu izvanradno nesreće. Putovi su u svih stranah poderani. — U ostalom mlizerije ima po svuda, te i ovdje mnogomu u goste dodje.

Upozorujemo naše obrtnike na »oglas« na Šetvrtju strani o »tekućemu zlitu i srebru, kojim može svatko predmeto iz drva, stakla, kovtuo itd. sam pozlatiti ili posrebrniti.

Nouku nauka. Kako čemo očistiti nesradnu zdenčanu vodu da bude pitka? Prvi urjet čovječemu zdravlju jeste dobra, čista pitka voda. Žali čož baš te po niznih ponješćeh pomanjkava. Mnogo je kod nas krajevah gdje nelma dobra pitke zdenčane vode. Veđim delom zaudara ona po mulju i mahovini te je skroz mutna, da se je gadi čovjeku piti. koji nije na nju od mlada vikaut. Od tui i česte bolesti. Mi smo jur jednom u tom listu spomenuli, kako se dade takova voda očistiti i popraviti, da

bude čedna i zdrava. Ali kako su ljudi naš na ladanju nebijali za takove tobož nepotrebu popravke; — ta pili smo ju do sada kakova je, pak ne pomislimo, zašto da si štimio troška, možemo ju i na dalje piti, — tako se veđi obično. Uz takove misli ostaje, da se čovjek ni za najpotrebnije stvari na postara, te tako ostajemo pri staroj zloj naviki. Takova nehoja treba da se jednom svaki i taj najsiromašniji seljak okani, hoćemo li jednom učiniti korak k napredku. — Dakle da dalje ne duljimo. Evo ti prosta načina za to.

Uzmi do 20 komadah dobro ispaljenog drvenog ugljena, poveđih konopcem u jedan svežanj. Načini si tri takova svežanja od ugljena. Zatim priveži na svaki svežanj do 3 kila kamento soli. Pa ih spusti u zdenac, svaki svežanj na pose na tri mjestu. Bilo zdenac odkrit ili na smrk, za tri dana očistit će se voda, da bude poavo bistra. Ovako treba da se uradi svake godine 3 do 4 puta; nu soli treba samo jedan put privezati na svežnje ugljena; druga se može privezati dosta šupljikava cigle, da sveđnji tone do dna. Ugljen će toliko nestati, biata, vapna, sadro itd. nu se povuđi, da do napokon toli težak postati, kao što je kamento ugljen. Jedni te isti svežnji ugljena mogu ostati u zdencu 2—3 godine, pošto se zdenac očisti, te novim ugljenom zamijeni, kako gore rekomo.

Koliko dakle ima tu troška? doista dosta malena. — a tim malenim troškom imati čemo užitak pitke dobre vode pro-nijiti čemo si život unaprijediti si zdravlje. — Čovjekoljubl i radite o poljku siromašna ladanjkoga čovjeka, bit će vam za dušu.

Dopolnionica uprave.

Č. g. Fr. R. blagajnik štitonion u F. Vnšo olojeno plimo od 20. t. m. naš vrlo ružalio, jer vidimo, da se kod Vas nepojmi vrhu štitonionah. Mi neznamo dođuše koliko članovih broj Vnšo društvo ali znamo, da kako malo Vas bilo, ipak da je toliko da možeš. Mođi imau vodu, koju naš list nioj bez ikakvo pogubioji i žrtvo za društvo blagaju.

Rođoljubi moraju naš list ne samo štati nego ga i podpomagati čim više moguće, jer nije ni pravo u liopo, da sav trud i sav trošak samo nekolicina namnaša. Svaki moru po mogućnosti za obdu dobro skrbiti, a štitonionom moru te biti prvi i najvjetlija dužnost. — Toliko smatrali smo svojom dužnosti na Vaše olojeno odgo-voriti u nudi da čete, rođoljubi kakvi jeste, ne simo odustati od svoje odluke nego paće i nastojati, da nam u ovom težkom poslu u pomoći budete. Da ste zdravo!

Lutritfeld brojevi

	deno 23. Janara		
Beč	61	39	67 30 50
Grno	68	71	81 75 74
Temesvar	69	35	41 4 60
	27. Janara		
Innsbruck	13	27	77 25 84
Urno	64	10	12 14 59

Tršćanska burza

	deno 27. Janara		
Austrijaska pap. renta for.	83	00	do for. 84.10
Ugurska	93	00	» 93.80
Itala u zlatu 4%	100.	85	» 101.10
Dionice nat. banko	—	—	» —
» kredit-banko	287.	—	» 289.—
Talijanska renta	96.	50	» 96.75
London 10 lirah	—	—	» —
» ataljan	120.	50	» 121.68
Napolion	10.	01	» 10.02
Č. kr. kukini	6.	92	» 6.93
Državno marko	61.	05	» 63.10
Italo francizko	50	—	» 50.20
Talijansko litro	40.	50	» 50.10

Javna zahvala. Podpisani zahvaluju se što srdačnije svoj rođbi« mnogobrojnim prijateljem i znanc. u, koji su prigodom pogreba njihove nezaboravne majke, odnosno punke, gospođi Fr. udove pl. Thianich istoj posljednju čast izkazali. Trst, 26. Janara 1885. Jalicla i Mato Pollich.

Umjetne radnje za svadonosti, razne urese dvanah dekoračija, grbovi, transparenti, slike ozbiljne i kuljive, pripredajuju se nove i popravljaju stara uz umjerenju oloju. Poblize u tiskarni V. Dolnon, Trst.

Novi ustav za posredovanje službah i za služničad te za stanove, sa tu i inozemstvo

Trst via del Ponte br. 5. Urađuje se u talijanskom, njemačkom i lovenskom jeziku. 10—24

